

Nr 188

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om allmän varuskatt m. m., såvitt propositionen hänvisats till statsutskottet, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e och 5:e avd.)

I propositionen nr 162 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 9 oktober 1959, föreslagit riksdagen att

A. antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om allmän varuskatt;
2) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623);

3) förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 1 juni 1951 (nr 442) om rätt att av riksskattenämnden erhålla förhandsbesked i taxeringsfrågor; samt

4) lag angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar;

B. med godkännande av de riktlinjer för administrationen av den allmänna varuskatten, vilka förordats i propositionen, bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga de ändringar i de för riksskattenämnden, överståthållarämbetet och länsstyrelserna gällande personalförteckningarna ävensom medgiva de personalförstärkningar i övrigt hos nämnda myndigheter som följer av det i propositionen anförda; samt

C. medgiva, att den i avlöningsstaten för riksskattenämnden upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1959/60 överskridas med högst 94 000 kronor.

Propositionen har hänvisats såvitt gäller de under 1)–3) upptagna förordningsförslagen till bevillningsutskottet, såvitt gäller det under 4) upptagna lagförslaget till konstitutionsutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Enligt propositionen fordrar ett genomförande av en allmän varuskatt en utbyggnad i personalhänseende m. m. av vissa myndigheter. De myndigheter, där ett ökat personalbehov kommer att föreligga, är länsstyrelserna, överståthållarämbetet, de lokala skattemyndigheterna och riksskattenämnden. I det följande lämnas en redogörelse för vad departementschefen anført i dessa frågor (propositionen s. 320—328).

Länsstyrelserna. Enligt den utformning av beskattningsförfarandet vid den allmänna varuskatten som förordats i propositionen skall länsstyrelserna utöva ledningen i fråga om taxering och uppbörd av allmän varuskatt inom länen. Länsstyrelserna skall sålunda bl. a. ha att ombesörja med registrering av de skattskyldiga sammanhängande frågor, att mottaga inkommande deklarationsuppgifter samt att svara för skatteuppbörden. Taxerings- och uppbördsförordningarnas bestämmelser skall därvid i tillämpliga delar lända till efterrättelse. Den direkta skattekontrollen skall, liksom vid inkomsttaxeringen, åvila taxeringsintendenten i länet. Med hänsyn härtill bör enligt departementschefen samtliga nyss nämnda arbetsuppgifter handläggas inom den sektion av landskontoret, för vilken taxeringsintendenten är chef, nämligen taxeringssektionen. Frågor om taxeringsrevision bör därvid, såsom vid inkomsttaxeringen, ankomma på revisionsdetaljen inom taxeringssektionen, taxeringsrevisionen. I övrigt bör arbetet organiseras på en särskild detalj inom taxeringssektionen, ett varuskattekontor, med särskild föreståndare. Denne bör med befogenhet som taxeringsintendent äga påföra preliminär varuskatt, föra talan i besvärsmål och även eljest fullgöra på taxeringsintendent ankommande göromål i den mån ej beslut i ärendet, t. ex. om taxeringsrevision, i enlighet med för inkomstbeskattningen gällande regler bör fattas av taxeringsintendenten i länet.

Uppenbart är att taxeringsintendenten i länet med hänsyn till sina omfattande göromål i övrigt icke kan annat än i stort leda varuskattekontorets arbete, varför det egentliga ansvaret måste åvila föreståndaren. Det torde icke vara möjligt att låta någon av de nuvarande tjänstemännen inom taxeringssektionen vid sidan av sina övriga arbetsuppgifter vara föreståndare för varuskattekontoret. Departementschefen förordar därför att för ändamålet inrättas särskilda tjänster vid länsstyrelserna. I Gotlands län synes emellertid taxeringsintendenten vid sidan av sina nuvarande göromål jämväl kunna leda arbetet med den allmänna varuskatten, varför någon särskild föreståndaretjänst där icke torde erfordras.

Tjänsterna som föreståndare för varuskattekontoren bör erhålla benämningen biträdande taxeringsintendent och bör i flertalet län placeras i lönegraden Ao 24. I fråga om Malmöhus län samt Göteborgs och Bohus län, där bestyret med den allmänna varuskatten torde komma att bli betydligt mera omfattande och komplicerat än i övriga län, synes det dock motiverat med en högre löneställning. Departementschefen föreslår i fråga om dessa båda län lönegraden Ao 26. Den avlöningsförstärkning om 1 200 kronor för år, som utgår till nuvarande biträdande taxeringsintendenter i lönegraden Ao 26, bör tillkomma även innehavarna av de nya tjänsterna i denna lönegrad.

Åtskilliga arbetsuppgifter på varuskattekontoren blir av mera rutinmässig karaktär, t. ex. kollationering i olika avseenden av under löpande år avgivna deklARATIONER och varjehanda insorteringsarbete. För utförandet av sådant arbete krävs biträdespersonal. Erforderligt antal vid de olika länsstyrelserna synes böra i första hand bestämmas med hänsyn till antalet skattskyldiga.

Särskilt revisionsverksamheten torde komma att medföra en ökning av arbetet på landskontorens skrivcentraler. Omfattningen av detta merarbete är dock svår att nu bedöma. I avbidan på närmare erfarenheter synes därför nya tjänster icke böra inrättas på dessa centraler utan extra arbetskraft anlitas tills vidare. Årskostnaderna härför torde kunna beräknas till 150 000 kronor.

För utförande av vissa andra arbetsuppgifter kräves särskilt kvalificerad personal på varuskattkontoren. Detta gäller bl. a. den fortlöpande granskningen under beskattningsåret av inkomna deklARATIONER för kontroll av t. ex. gjorda avdrag från skattepliktig omsättning eller fördelning på skattepliktig och icke skattepliktig omsättning, efterforskning av icke registrerade skattskyldiga, biträde åt föreståndaren med utredning i besvärsmål m. m. Vid de största länsstyrelserna med ett större antal biträden torde det därjämte vara motiverat med särskild arbetsledare. Hithörande arbetsuppgifter synes vara av sådan art att de lämpligen bör utföras av personal i landskanslistkarriären eller av kvalificerad biträdespersonal. Hur stor personal, som erfordras för nu angivna ändamål, blir beroende av den omfattning som granskningsverksamheten bedömes böra få.

Frågor om taxeringsrevision, d. v. s. granskning av de skattskyldigas bokföring, bör handläggas av taxeringsrevisionen på taxeringssektionerna. Tills vidare torde endast ett begränsat antal granskningsmän böra anställas. Med ledning av erfarenheterna torde man senare få närmare bedöma behovet av en ytterligare utbyggnad av organisationen. Det torde få ankomma på riksskattenämnden att på detta område utforma lämpliga riktlinjer för granskningsverksamhetens inriktning och utformning. Det är emellertid uppenbart, att en avsevärd utökning av granskningspersonalen är ofrånkomlig för att kontrollen skall bli så effektiv som önskvärt är. En successiv utbyggnad i erforderlig omfattning torde därför böra genomföras i så snabb takt som rekryteringsmöjligheter och andra förhållanden medger.

Den erforderliga utbyggnaden av taxeringsrevisionernas personal synes icke böra avse endast de handelshögskoleutbildade taxeringsrevisorerna. Anledning finns att låta utvidgningen av taxeringsrevisionerna omfatta även personal inom landskanslistkarriären.

Departementschefen övergår härfter till frågan om det erforderliga antalet nyanställningar inom de olika kategorierna. Beträffande taxeringsrevisorstjänsterna är man vid den första uppbyggnaden bunden av i vad mån tjänsterna beräknas kunna besättas. Med utgångspunkt härifrån föreslås, att i varje län utom Gotlands län inrättas en revisorstjänst och därutöver i de större länen ytterligare 1 å 3 sådana tjänster. De nya tjänsterna — sammanlagt 33 — torde lämpligen böra placeras, flertalet som förste taxeringsrevisorstjänster i Ao 21 och de övriga som rekryteringstjänster i Af 13—Ae 19, dock att fyra förste taxeringsrevisorstjänster, avsedda för de större länen, bör placeras i Ao 23.

Efter liknande grunder bör nyanställning ske i varje län av en landskanslist och därutöver i de större länen av ytterligare 1 å 3 sådana tjänste-

män eller sammanlagt 39. Flertalet av de nya tjänsterna, förslagsvis 26, bör placeras i lönegraden Ao 15, medan återstående 13 tjänster inrättas som rekryteringstjänster i Af 9—Ae 13.

Sammantaget förordas nyinrättande å landskontoren av följande tjänster:

2 biträdande taxeringsintendenter	lgr Ao 26
21 » »	» Ao 24
4 förste taxeringsrevisorer	» Ao 23
18 » »	» Ao 21
11 taxeringsrevisorer	» Af 13—Ae 19
26 landskanslister	» Ao 15
13 »	» Af 9—Ae 13
24 kansliskrivare	» Ao 10
5 kontorister	» Ao 9
25 kanslibiträden	» Ao 7
42 kontorsbiträden	» Af 1—Ae 5

191

De nya tjänsterna anses böra inrättas snarast efter det riksdagen fattat beslut över de nu framlagda förslagen.

Det erinras om att, även om varuskatteärendena på föreslaget sätt kommer att i huvudsak handläggas på ett särskilt varuskattekontor, detta dock samtidigt är en detalj inom taxeringssektionen under ledning av taxeringsintendenten i länet. De tjänster som nyinrättas bör därför icke direkt bindas vid varuskattekontoret utan — liksom eljest brukar ske — tillföras landskontoret. Det sagda gäller givetvis också taxeringsrevisionens personal.

Även övriga sektioner inom landskontoret, närmast folkbokföringsdetaljen inom uppbördssektionen, torde komma att få ökat arbete genom den allmänna varuskatten. Denna ökning synes dock icke bli av sådan omfattning att någon förstärkning av den fasta personalen kan anses påkallad. I stället bör extra arbetskraft anlitas. Årskostnaderna härför torde kunna beräknas till 50 000 kronor.

I samband med lagstiftningens ikraftträdande måste ett omfattande arbete utföras hos länsstyrelserna, såsom registrering av de skattskyldiga, besvarande av förfrågningar m. m. För att bemästra denna särskilda arbetsbelastning torde extra arbetskraft böra få anlitas i erforderlig utsträckning. De härav föranledda särskilda kostnaderna kan självfallet endast angivas ungefärligen. Beloppet synes kunna upptagas till 250 000 kronor.

Överståthållarämbetet. För Stockholms del förordar departementschefen att för den allmänna varuskatten inrättas ett särskilt kontor — varuskattekontoret — vid sidan av de nuvarande taxeringskontoren. Föreståndaren på varuskattekontoret bör, med tjänstetiteln biträdande taxeringsintendent och med befogenhet som taxeringsintendent, äga påföra preliminär allmän va-

ruskatt och i övrigt fullgöra på taxeringsintendent ankommande göromål. På grund av den särskilda organisation som gäller i Stockholm torde dock föreståndaren mera sällan böra föra talan i besvärsmål, såvida icke besvären gäller endast allmän varuskatt. I de fall, där besvären avser såväl inkomst- som varuskattetaxeringen, torde det nämligen av praktiska skäl vara lämpligast, att tjänstemännen på de vanliga taxeringskontoren för det allmännas talan. Tjänsten bör i likhet med motsvarande tjänster i de största länsstyrelserna placeras i lönegraden Ao 26 med avlöningsförstärkning om 1 200 kronor.

Departementschefen förordar att vid överståthållarämbetets skatteavdelning snarast möjligt nyinrättas följande tjänster, nämligen

1 biträdande taxeringsintendent	lgr	Ao 26
2 förste taxeringsrevisorer	»	Ao 21
2 taxeringsrevisorer	»	Af 13—Ae 19
2 kanslistor	»	Ao 15
3 »	»	Af 9—Ae 13
2 kansliskrivare	»	Ao 10
1 kontorist	»	Ao 9
2 kanslibiträden	»	Ao 7
5 kontorsbiträden	»	Af 1—Ae 5

20

Utöver nämnda personal behöver extra arbetskraft anlitas för skrivgöromål m. m. Arbetet med prägling av adressplåtar och tryckning av namn och adress m. m. å registreringsbevis, inbetalningskort och annat torde få utföras å uppborädsverket i staden, då skatteavdelningen icke har egen adressmaskinanläggning. Kostnaderna bör ersättas av statsverket. De årliga kostnaderna härför ävensom för erforderlig extra arbetskraft kan uppskattas till 30 000 kronor. Under det första verksamhetsåret måste dock kostnaderna beräknas till högre belopp, uppskattningsvis 60 000 kronor, varav huvudparten belöper på första halvåret 1960.

De lokala skattemyndigheterna. Särskild taxeringsnämnd för taxering av rörelseidkare måste inrättas för samtliga fögderier och i städer med egen uppborädsförvaltning, även om taxeringsassistent icke samtidigt kan förordnas. I samband med 1956 års taxeringsreform beslöts, att de lokala skattemyndigheterna skall lämna de särskilda taxeringsnämnderna erforderlig biträdeshjälp. För detta ändamål skall vid häradsskrivarkontoren inrättas en ny biträdestjänst för varje nyinrättad taxeringsassistenttjänst, medan det i städer med egen uppborädsförvaltning ankommer på respektive städer att anställa biträden.

Med hänsyn till den allmänna varuskatten synes det erforderligt att en biträdestjänst inrättas även i fögderi, där taxeringsassistent inte är förordnad. Antalet sådana tjänster kan uppskattas till 40. Departementschefen förordar att dessa tjänster inrättas fr. o. m. den 1 januari 1961.

Riksskattenämnden. Riksskattenämnden förutsättes fungera som centralt organ för den allmänna varuskatten. För att nämnden skall kunna fullgöra därmed sammanhängande arbetsuppgifter erfordras en förstärkning av nämnden. Departementschefen förordar, att nämnden tillföres ytterligare sex ledamöter, av vilka en i egenskap av vice ordförande avses skola i allmänhet leda sammanträdena i varuskatteärenden och under ordförandens överinseende fullgöra på denne ankommande uppgifter i det löpande arbetet i fråga om denna skatt. Ersättning till de nya ledamöterna och suppleanter för dessa bör utgå efter motsvarande grunder som gäller för nämndens nuvarande ledamöter och suppleanter. Med hänsyn till omfattningen av den nye vice ordförandens arbetsuppgifter bör dock ersättningen till denne bestämmas något högre än vad som gäller för den hittillsvarande vice ordföranden. Den ökade arbetsbelastning som varuskatteärendena kommer att medföra för nämndens ordförande bör även föranleda en uppräknig av dennes ersättning. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma ersättningarnas storlek.

Inom riksskattenämndens kansli bör inrättas en särskild varuskattebyrå och i samband därmed bör även den nuvarande kontrollbyrån förstärkas. Varuskattebyrån bör stå under ledning av en byråchef i lönegraden B 1. I avvaktan på närmare erfarenheter av byråns verksamhet torde byråchefen tills vidare böra erhålla extra ordinarie anställning. För biträde vid beredning och föredragning inför riksskattenämnden av varuskatteärendena bör inrättas en tjänst som förste byråsekreterare i lönegraden Ae 21. Behov synes därjämte föreligga av särskilda arvodesavlönade föredragande. För detta ändamål bör för första verksamhetsåret beräknas ett belopp av 60 000 kronor. Å kontrollbyrån bör inrättas två byrådirektörstjänster, en i lönegraden Ae 26 och en i Ag 26. För att täcka behov av skrivpersonal bör inrättas tre tjänster som kontorsbiträde i reglerad befordringssgång.

Utökningen av riksskattenämndens organisation, såväl i fråga om ledamöter som beträffande kanslipersonalen, bör genomföras snarast möjligt efter det riksdagen beslutat över de nu framlagda förslagen.

Kostnadsberäkningar. För att belysa kostnadernas storlek anses det lämpligt att till en början beräkna desamma under det första år (1961) då organisationen fungerar helt med såväl preliminär skatteuppbörd som efterföljande taxering.

Under år 1961 kan kostnaderna — efter nu rådande löneläge — beräknas sålunda

riksskattenämnden, löner och arvoden	250 000 kronor
» , omkostnader	20 000 »
överståthållarämbetet och länsstyrelserna, löner	3 750 000 »
» » » , resekostnader	200 000 »
» » » , övriga omkostnader	400 000 »

häradskrivarna, löner	400 000 kronor
» , omkostnader	40 000 »
ersättning till städer med egen uppbördsförvaltning, taxeringsnämndsordförande m. fl.	1 000 000 »
ersättning till postverket	200 000 »
sammanlagt	6 260 000 kronor

eller i avrundat tal 6 300 000 kronor. Anmärkas kan att ersättningen till städer med egen uppbördsförvaltning föranledes av det ökade personalbehov, som uppkommer hos de lokala skattemyndigheterna i dessa städer liksom i fögderierna.

Såsom framgått av det tidigare anförda är det för närvarande inte möjligt att exakt ange, i vilken omfattning länsstyrelserna och överståthållarämbetet bör utbyggas för att man skall kunna åstadkomma en fullt effektiv varuskattkontroll. Antalet tjänster bör nämligen anpassas med hänsyn till de erfarenheter som vinnes efter den första utbyggnaden av personalorganisationen.

Med hänsyn härtill kan någon mera preciserad beräkning av kostnaderna för varuskattkontrollen på längre sikt inte för närvarande framläggas. Med utgångspunkt från kostnadsberäkningarna för år 1961 kan emellertid årskostnaderna vid fullt utbyggd organisation uppskattas till i runt tal 10 milj. kronor.

I de nu angivna kostnaderna ingår inte pensioneringskostnader och inte heller lokalkostnader.

Medelsbehovet för budgetåret 1959/60. För häradskrivarna, städer med egen uppbördsförvaltning och taxeringsnämnderna uppkommer inga av den allmänna varuskatten föranledda kostnadsökningar under innevarande budgetår. Icke heller torde fråga uppkomma om någon utbetalning under budgetåret till postverket för dess medverkan i skatteuppbörden. Däremot kan under detta budgetår uppkomma vissa kostnader för upprättande, tryckning och distribution av blanketter m. m. Dessa kostnader torde få bestriidas från förslagsanslaget till Kostnader för årlig taxering m. m.

Övriga kostnadsökningar, som uppkommer redan under innevarande budgetår, avser avlönings- och omkostnadsanslagen till riksskattenämnden, överståthållarämbetet och länsstyrelserna.

Med hänvisning till vad departementschefen i det föregående förordat i fråga om nya tjänster m. m. beräknas för innevarande budgetår en ökad belastning på dessa myndigheters avlöningsanslag med i runt tal 2 200 000 kronor. Av riksdagen torde inhämtas medgivande att den i avlöningsstaten för riksskattenämnden ingående anslagsposten till Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må överskridas med högst 94 000 kronor. Därest riksdagen inte har någon erinran mot de förordade personalförstärkningarna, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att medge erforderliga

överskridanden av övriga, förslagsvis betecknade anslagsposter i respektive avlöningsstater.

Några säkra hållpunkter för en beräkning av den ökade anslagsbelastningen under innevarande budgetår på riksskattenämndens, överståthållarämbetets och länsstyrelsernas omkostnadsanslag föreligger inte. Med ledning av belastningen för budgetåret 1958/59 på motsvarande anslagsposter i länsstyrelsernas omkostnadsstat beräknas emellertid för sjukvård 5 000 kronor samt för reseersättningar 100 000 kronor. I fråga om expenser beräknas 750 000 kronor för vissa engångskostnader --- varav 180 000 kronor för möbler, 140 000 kronor för registerskåp m. m., 370 000 kronor för kontorsmaskiner och 60 000 kronor för telefoner — samt 200 000 kronor för ökning av de löpande omkostnaderna. Totalt skulle således för expenser erfordras 950 000 kronor och för omkostnadsanslagen i deras helhet (5 000 + 100 000 + 950 000 =) 1 055 000 kronor eller avrundat 1 100 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, därest riksdagen inte har någon erinran häremot, medge de överskridanden av respektive myndigheters omkostnadsanslag som kan komma att föränledas av nu nämnda kostnader.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ewerlöf m. fl.* (I: 530) och den andra inom andra kammaren av herr *Hjalmarson m. fl.* (II: 641), har hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 162 angående 1) riktlinjer för administration av den allmänna varuskatten och bemyndigande för Kungl. Maj:t att dels företaga ändringar i de för riksskattenämnden, överståthållarämbetet och länsstyrelserna gällande personalförteckningarna, dels i övrigt medgiva personalförstärkningar hos nämnda myndigheter; och 2) rätt för riksskattenämnden att överskrida anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal för budgetåret 1959/60 med högst 94 000 kronor.

Beträffande motiveringen för motionärernas yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 639.

Utskottet. Riksdagen har numera beslutat att införa en allmän varuskatt i huvudsaklig överensstämmelse med propositionens förslag. Som framgår av vad departementschefen anfört i förevarande sammanhang kräver genomförandet av riksdagens beslut en omfattande administration, för vars anordnande erfordras en utbyggnad av personalorganisationen vid länsstyrelserna, överståthållarämbetet, de lokala skattemyndigheterna och riksskattenämnden. Årskostnaden för administrationen beräknas till drygt 6 milj. kronor och vid fullt utbyggd organisation uppskattas kostnaderna till i runt tal 10 milj. kronor.

Som departementschefen framhållit är det självfallet icke möjligt att i nuvarande läge med några anspråk på exakthet ange behovet av tjänster för en fullt effektiv skattekontroll och följaktligen icke heller storleken av

kostnaderna. En närmare bedömning härav torde få bli beroende av erfarenheterna från i varje fall en första uppbyggnad av administrationen.

Enligt utskottets mening kan viss tvekan råda om man beträffande en ny verksamhet av ifrågavarande art bör godtaga en ordinariesättning av tjänster i den omfattning departementschefen förordat. Utskottet har emellertid beaktat, att det — inte minst av hänsyn till de skattskyldiga — är betydelsefullt att kvalificerade sökande kan erhållas till tjänsterna i fråga. Såsom departementschefen påpekat blir den föreslagna förstärkningen också till gagn för kontrollen av direkt skatt, och de nu föreslagna tjänsterna torde, oavsett varuskattens varaktighet, vara av värde i en framtida taxeringsorganisation, som kan tillgodose kraven på rättvisa och likformighet i beskattningen. Utskottet finner sig alltså böra godtaga departementschefens förslag i förevarande del, såvitt angår de för varuskattens genomförande mera betydelsefulla tjänsterna, nämligen tjänsterna som biträdande taxeringsintendenter, förste taxeringsrevisorer samt tjänster i lönegrad 15. Beträffande övriga tjänster vill utskottet däremot förorda att de icke nu ordinariesättes.

Då säkra hållpunkter saknas för en beräkning av de på innevarande budgetår belöpande kostnaderna vill utskottet vidare icke motsätta sig att kostnaderna, på sätt föreslagits i propositionen, i mån av behov täckes genom anslagsöverskridanden. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t senare för riksdagen anmäler gjorda överskridanden.

Av vad utskottet ovan anfört framgår att utskottet avstyrker motionerna I: 530 och II: 641.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 530 och II: 641,

a) med godkännande av de riktlinjer för administrationen av den allmänna varuskatten, vilka förordats i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 9 oktober 1959, bemyndiga Kungl. Maj:t att med iakttagande av vad utskottet anfört företaga de ändringar i de för riksskattenämnden, överståthållarämbetet och länsstyrelserna gällande personalförteckningarna ävensom medgiva de personalförstärkningar i övrigt hos nämnda myndigheter som följer av det i statsrådsprotokollet anförda;

b) medgiva, att den i avlöningsstaten för riksskattenämnden upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1959/60 överskridas med högst 94 000 kronor.

Stockholm den 4 december 1959

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Einar Persson, Ivar Johansson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Thun, Bergman, Holmqvist, Pålsson, Mårtensson och Nestrup; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Akerström, Pettersson i Degerfors, Malmborg, Thapper, Gustafsson i Stockholm, fröken Elmén, herrar Cassel, Hansson i Skegrie, Lundqvist i Trollhättan, Hansson i Önnarp, Johansson i Norrköping, Hjalmarson, Kellgren och Helén.

Reservation

av herr Ivar Johansson, fröken Andersson, herrar Pålsson, Nestrup, Skoglund i Doverstorp, Malmborg, fröken Elmén, herrar Cassel, Hansson i Skegrie, Hansson i Önnarp, Hjalmarson och Helén, vilka ansett att

dels utskottets yttrande från och med det stycke på s. 8, som börjar med »Riksdagen har», till och med det stycke på s. 9, som slutar med »nu ordinarie sättes», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Riksdagen har numera, trots de starka skäl däremot som anförts i skilda motioner, beslutat att införa en allmän varuskatt. Beslutet förutsätter att en ny stor tjänstemannakår tillsättes för enbart kontrollerande uppgifter. Detta medför å ena sidan att åtskilliga kvalificerade män och kvinnor undandras det i egentlig mening produktiva arbetet samt å andra sidan betydande utgifter för löner och omkostnader. Enligt propositionen kan dessa kostnader för närvarande uppskattas till 6 milj. kronor för helt år och vid fullt utbyggd organisation till 10 milj. kronor om året. Erfarenheten ger emellertid vid handen att sådana kalkyler är ytterligt osäkra och att det finns grundad anledning antaga att dessa kostnader kommer att undan för undan stiga. Vad som för utskottet synes särskilt betänkligt är att Kungl. Maj:t föreslagit att en rad ordinarie tjänster inrättas. Utskottet anser sig visserligen i nuvarande läge icke kunna motsätta sig, att nya tjänster inrättas, men vill med hänsyn till att varuskatten får förutsättas vara en helt tillfällig åtgärd i syfte att övervinna nuvarande statsfinansiella svårigheter bestämt avstyrka att ordinarie tjänster inrättas.»

dels ock utskottets hemställan under a) bort ha följande lydelse:

»a) med godkännande av de riktlinjer för administrationen av den allmänna varuskatten, vilka förordats i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 9 oktober 1959, be- myndiga Kungl. Maj:t att med iakttagande av utskottets gjorda förbehåll i fråga om ordinarie tjänster företaga de ändringar i de för riksskattenämnden, överståthållarämbetet och länsstyrelserna gällande personalförteckningarna ävensom medgiva de personalförstärkningar i övrigt hos nämnda myndigheter som följer av det i statsrådsprotokollet anförda;».